

EXAMEN DE BACALAUREAT 1967
SESIUNEA IUNIE

1. Se dă un sistem de axe de coordonate rectangulare xOy și punctul $C(a, 0)$. Se consideră cercul cu centrul în C tangent la axa Oy și coarda AB paralelă la Oy care intersectează axa Ox în D astfel ca $OD = p$.

- a) Să se afle aria triunghiului OAB , apoi să se găsească relația dintre a și p pentru ca această arie să fie maximă.
- b) Să se arate că volumul corpului care ia naștere prin rotirea triunghiului OAB în jurul axei Oy este

$$V = \frac{4\pi}{3} p^2 \sqrt{2ap - p^2},$$

apoi să se studieze variația acestui volum când a este constant și p este variabil. Să se calculeze $\text{tg}(\angle OAB)$ în cazul coardei AB corespunzătoare corpului de volum maxim.

- c) Perpendiculara în O pe OB și paralela prin A la Ox se intersectează în punctul M . Să se găsească locul geometric al mijlocului segmentului (OM) , când a este constant și p variabil.

2. a) Să se studieze variația funcției

$$f(x) = \frac{1}{6}x(x-3)(x-8)$$

și să se reprezinte grafic.

- b) Să se determine m astfel ca ecuația $f(x) = m$ să admită o rădăcină dublă și să se rezolve în acest caz.
- c) Să se arate că dacă funcția $f(x)$ admite pentru $x = x_0$ un extrem a cărui valoare este y_0 , atunci ecuația $f(x) = y_0$ admite pe x_0 ca rădăcină dublă.
- d) Se dă ecuația $x^3 - 11x^2 + 24x + 144 \sin^2 a = 0$, unde x este necunoscută și a un parametru real. Să se determine valorile lui a în intervalul $(0, 2\pi)$ pentru care suma a două rădăcini este egală cu 5.

3. Se dă cercul (\mathcal{C}) de ecuație $x^2 + y^2 - R^2 = 0$ și un punct mobil M pe acest cerc. Fie (\mathcal{C}_1) cercul cu centrul în M și tangent în P la axa Ox , iar (\mathcal{C}_2) cercul cu centrul în M și tangent în Q la axa Oy . Fie DE coarda comună a cercurilor (\mathcal{C}) și (\mathcal{C}_1) , iar FG coarda comună a cercurilor (\mathcal{C}) și (\mathcal{C}_2) . Dreptele MP și DE se intersectează în I , iar dreptele MQ și FG se intersectează în H .

- a) Să se arate că punctul I este mijlocul segmentului $[MP]$.
- b) Să se afle locul geometric al punctului I când M variază pe cercul (\mathcal{C}) .
- c) Să se arate că suma distanțelor punctului O la dreptele DE și FG este constantă atunci când M parcurge cercul (\mathcal{C}) .
- d) Să se exprime aria triunghiului IOH în funcție de abscisa punctului M și de raza cercului (\mathcal{C}) când M descrie cercul (\mathcal{C}) .

4. Se dă parabola $y^2 = 2x$ și cercul $x^2 + y^2 - 1 = 0$. Se consideră punctul P mobil pe parabolă, din care se duc tangente la cerc ale căror puncte de contact se notează cu A și B .

- a) Să se exprime lungimea coardei AB în funcție de abscisa t a punctului P și să se arate că:

$$AB = 2\sqrt{\frac{t^2 + 2t - 1}{t^2 + 2t}}.$$

- b) Să se exprime abscisa punctului P astfel ca lungimea coardei AB să fie egală cu latura pătratului înscris în cerc.
- c) Să se studieze variația lungimii coardei AB când P se deplasează pe parabolă și să se reprezinte grafic.

SESIUNEA AUGUST

1. Se dă cercul $x^2 + y^2 - 9 = 0$ și punctul $P(5, 0)$. Prin P se duce dreapta variabilă (d) . Se cere:
- Între ce valori trebuie să fie cuprins coeficientul unghiular al dreptei (d) pentru ca ea să intersecteze cercul?
 - Să se scrie ecuațiile tangențelor la cerc duse din punctul P , apoi să se calculeze sinusul unghiului format de aceste două tangente.
 - Fie A și B punctele în care dreapta variabilă (d) intersectează cercul, $PA = PB$. Să se afle locul geometric al punctului M , mijlocul segmentului $[AB]$.
 - Notăm cu A' și B' proiecțiile punctelor A și B pe axa Ox . Să se exprime mărimea segmentului $[A'B']$ în funcție de coeficientul unghiular m al dreptei (d) și să se studieze variația funcției $f(m)$ astfel obținută.

2. Se dă ecuația $x^3 + 3x^2 - ax + 5 = 0$ și se cere:

- Să se rezolve ecuația și să se determine a știind că între rădăcinile ecuației avem relația $x_1 + x_2 = x_3$.
- Să se studieze și să se reprezinte grafic funcția

$$f(x) = \frac{x^3 + 3x^2 + 5}{x}.$$

- Să se discute după valorile parametrului a numărul punctelor în care dreapta $y = a$ intersectează graficul funcției $f(x)$.
- Să se scrie ecuația tangentei la graficul funcției $f(x)$ în punctul de abscisă $x = -1$. Dacă v este unghiul format de această tangentă cu semiaxa Ox , să se calculeze $\sin 2v$.

3. Se dă funcția $f(x) = x\sqrt{\frac{x-1}{3x+1}}$ și se cere:

- Să se studieze variația funcției și să se reprezinte grafic.
- Să se determine mulțimea valorilor funcției.
- Să se determine $a \in \mathbb{Z}$ astfel ca $f(a) = \frac{5}{2}$.
- Să se scrie ecuația tangentei la graficul funcției în punctul de abscisă 5.

4. Se dă un tetraedru regulat cu muchia egală cu a .

- Să se determine cosinusul unghiului pe care muchia laterală îl formează cu planul bazei.
- Să se afle aria secțiunii făcută în tetraedru printr-un plan care trece printr-o muchie a bazei și este perpendicular pe muchia laterală opusă.
- Se consideră secțiunea făcută în tetraedru printr-un plan determinat de o muchie a sa și de un punct M situat pe muchia opusă. Să se exprime aria S a acestei secțiuni în funcție de a și de distanța x a punctului M la una din extremitățile muchiei pe care este situat. Să se studieze variația funcției $S(x)$ astfel obținută, când M parcurge muchia respectivă.
- Să se determine unghiul diedru dintre planul acestei secțiuni și planul bazei, când aria secțiunii este maximă.